

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 190/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. marca 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudcu Jána Lubyho a sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, konajúca prostredníctvom konateľ'a a advokáta doc. JUDr. Branislava Fridricha, PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 21949/2013, sp. zn. Rvp 21950/2013, sp. zn. Rvp 21951/2013, sp. zn. Rvp 21952/2013, sp. zn. Rvp 21953/2013, sp. zn. Rvp 21954/2013, sp. zn. Rvp 21955/2013, sp. zn. Rvp 21956/2013, sp. zn. Rvp 21957/2013, sp. zn. Rvp 21958/2013, sp. zn. Rvp 21959/2013, sp. zn. Rvp 21960/2013, sp. zn. Rvp 21961/2013, sp. zn. Rvp 21962/2013, sp. zn. Rvp 21963/2013, sp. zn. Rvp 21964/2013, sp. zn. Rvp 21965/2013, sp. zn. Rvp 21966/2013, sp. zn. Rvp 21967/2013, sp. zn. Rvp 21968/2013, sp. zn. Rvp 21969/2013, sp. zn. Rvp 21970/2013, sp. zn. Rvp 21971/2013, sp. zn. Rvp 21972/2013, sp. zn. Rvp 21973/2013, sp. zn. Rvp 21974/2013, sp. zn. Rvp 21975/2013 a sp. zn. Rvp 21976/2013, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10 NcC 16/2013 zo 16. januára 2013, sp. zn. 10 NcC 68/2013 z 13. februára 2013, sp. zn. 8 NcC 143/2013 zo 14. februára 2013, sp. zn. 5 NcC 12/2013 z 28. februára 2013, sp. zn. 8 NcC 285/2013, sp. zn. 8 NcC 286/2013, sp. zn. 8 NcC 289/2013 z 8. marca 2013, sp. zn. 10 NcC 293/2013 z 13. marca 2013, sp. zn. 9 NcC 299/2013 zo 14. marca 2013, sp. zn. 7 NcC 266/2013, sp. zn. 7 NcC 270/2013 z 18. marca 2013, sp. zn. 5 NcC 66/2013, sp. zn. 7 NcC 262/2013, sp. zn. 7 NcC 268/2013

z 19. marca 2013, sp. zn. 8 NcC 290/2013, sp. zn. 8 NcC 291/2013, sp. zn. 8 NcC 292/2013, sp. zn. 8 NcC 293/2013, sp. zn. 8 NcC 296/2013, sp. zn. 8 NcC 297/2013, sp. zn. 8 NcC 298/2013 z 26. marca 2013, sp. zn. 5 NcC 286/2013, sp. zn. 5 NcC 291/2013 z 3. apríla 2013, sp. zn. 10 NcC 289/2013, sp. zn. 10 NcC 290/2013, sp. zn. 10 NcC 296/2013 zo 4. apríla 2013, sp. zn. 8 NcC 407/2013 a sp. zn. 8 NcC 409/2013 z 31. mája 2013, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 21949/2013, sp. zn. Rvp 21950/2013, sp. zn. Rvp 21951/2013, sp. zn. Rvp 21952/2013, sp. zn. Rvp 21953/2013, sp. zn. Rvp 21954/2013, sp. zn. Rvp 21955/2013, sp. zn. Rvp 21956/2013, sp. zn. Rvp 21957/2013, sp. zn. Rvp 21958/2013, sp. zn. Rvp 21959/2013, sp. zn. Rvp 21960/2013, sp. zn. Rvp 21961/2013, sp. zn. Rvp 21962/2013, sp. zn. Rvp 21963/2013, sp. zn. Rvp 21964/2013, sp. zn. Rvp 21965/2013, sp. zn. Rvp 21966/2013, sp. zn. Rvp 21967/2013, sp. zn. Rvp 21968/2013, sp. zn. Rvp 21969/2013, sp. zn. Rvp 21970/2013, sp. zn. Rvp 21971/2013, sp. zn. Rvp 21972/2013, sp. zn. Rvp 21973/2013, sp. zn. Rvp 21974/2013, sp. zn. Rvp 21975/2013 a sp. zn. Rvp 21976/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 21949/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 22. októbra 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, konajúca prostredníctvom konateľ'a a advokáta doc. JUDr. Branislava Fridricha,

PhD., ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uvedenými v záhlaví tohto uznesenia (ďalej spolu len „napadnuté uznesenia krajského súdu“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka doručila Okresnému súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) žaloby o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorými sa proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, domáha svojich nárokov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „žaloby o náhradu škody“). Ku vzniku škody malo podľa nej dôjsť kontinuálnym a zásadným zásahom do jej základných práv, najmä práva na poskytnutie súdnej ochrany v zákonom predpokladanej kvalite a práva na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov v exekučných konaniach vedených okresným súdom, ktorých účastníkom bola sťažovateľka (oprávnená, pozn.). Konania, predmetom ktorých sú nároky sťažovateľky na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy proti Slovenskej republike, sú vedené okresným súdom pod sp. zn. 5 C 201/2012, sp. zn. 5 C 244/2012, sp. zn. 5 C 210/2012, sp. zn. 5 C 226/2012, sp. zn. 5 C 196/2012, sp. zn. 5 C 215/2012, sp. zn. 5 C 245/2012, sp. zn. 5 C 238/2012, sp. zn. 5 C 183/2012, sp. zn. 5 C 218/2012, sp. zn. 5 C 191/2012, sp. zn. 5 C 193/2012, sp. zn. 4 C 236/2012, sp. zn. 5 C 230/2012, sp. zn. 5 C 208/2012, sp. zn. 5 C 237/2012, sp. zn. 5 C 197/2012, sp. zn. 5 C 189/2012, sp. zn. 5 C 219/2012, sp. zn. 5 C 212/2012, sp. zn. 5 C 186/2012, sp. zn. 6 C 142/2012, sp. zn. 5 C 172/2012, sp. zn. 16 C 239/2012, sp. zn. 5 C 171/2012, sp. zn. 16 C 202/2012, sp. zn. 5 C 170/2012 a sp. zn. 4 C 235/2012 (ďalej spolu len „predmetné konania okresného súdu“).

Sťažovateľka v sťažnostiach poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že práve nesprávny úradný postup okresného súdu poznačený zbytočnými priťahmi bol dôvodom podania jej žalôb o náhradu škody okresnému súdu, ktorý je zároveň podľa Občianskeho

súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) súdom príslušným na prerokovanie a rozhodnutie týchto vecí.

Sťažovateľka v záujme ochrany svojho práva na spravodlivé konanie sformulovala „už v úvode podanej žaloby požiadavku na to, aby nadriadený súd rozhodol pred prvotným prejednaním veci o prikázaní veci (tohto sporu) inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu... sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkovi konania (námietka zaujatosti z objektívneho pohľadu)“. V rámci odôvodnenia svojej požiadavky okrem iného poukázala na skutočnosť, že okresný súd, ktorý zapríčinil svojím nesprávnym úradným postupom vznik škody na jej strane, nemôžu byť zároveň orgánom súdnej moci, ktorý bude o tejto škode rozhodovať, ďalej na to, že takýmto postupom by došlo k nerešpektovaniu zásady *nemo debet esse iudex in propria causa*, a taktiež poukázala na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa rozhodovania o nestrannosti zákonného sudcu.

Napadnuté uznesenia krajského súdu sú podľa sťažovateľky nesprávne, spôsobujúce zásah do jej práv, konkrétne:

«- základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. práva na súdnu ochranu a osobitne práva na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR) a práva na prerokovanie veci nestranným súdom;

- základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“), t. j. práva na nestranný súd zriadený zákonom.»

Sťažovateľka v rámci svojej argumentácie poukazuje na právne závery obsiahnuté v judikatúre ústavného súdu (napr. II. ÚS 283/09, III. ÚS 116/06, II. ÚS 336/09, III. ÚS 47/05, III. ÚS 71/97, I. ÚS 46/05, IV. ÚS 345/09), ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúce sa rozhodovania o nestrannosti zákonného sudcu (rozsudok ESLP Findlay v. Spojené kráľovstvo z 25. 2. 1997, bod 73; rozsudok ESLP Kyprianou v. Cyprus z 15. 12. 2005).

V predmetných konaniach vedených okresným súdom bude podľa sťažovateľky nevyhnutné na základe vykonaného dokazovania posúdiť, či a akým spôsobom došlo k uskutočneniu nesprávneho úradného postupu, pričom pri danom právnom stave bude takéto posudzovanie uskutočňovať súd, ktorý nesprávny úradný postup vykonal a spôsobil ním škodu žalobcovi. V tomto prípade preto existuje legitímny dôvod pochybovať o nestrannosti okresného súdu, ako aj nestrannosti sudcov tohto okresného súdu, a to najmä preto, že:

„a) Žalobca chce, aby v konaní boli vypočutí ako svedkovia sudcovia okresného súdu na ktorom došlo k vykonaniu nesprávneho úradného postupu, a taktiež aby ako svedok vystúpil pred súdom predseda okresného súdu poverený riadením súdu, ako aj podpredseda okresného súdu a to z dôvodu dlhého časového rozsahu zásahu, ktorý pokrýva obdobie, kedy boli do hodnoteného úradného postupu zapájaní všetci zamestnanci súdu. Preto rovnako tak do úvahy prichádzajú ako svedkovia aj vyšší súdny úradníci, či zamestnanci administratívy okresného súdu, ktorý nesprávny úradný postup uskutočnil. V prípade nevyklúčenia okresného súdu z rozhodovania dôjde k ústavne neakceptovateľnej situácii, kedy budú proti sebe vypovedať sudcovia, ktorí zároveň pojednávajú rovnakú vec a síce sudcovia súdu, ktorý uskutočnil nesprávny úradný postup. V takejto situácii nie je možné rozumne predpokladať, že výpovede budú objektívne pravdivé, pretože sudca bude vypovedať pred kolegom sudcom, ktorý následne bude vypovedať pred ním o tej istej veci. Následné reťazenie výpovedí v sporoch rovnakého druhu na tom istom súde nemôže priniesť zdanie o spravodlivom výkone súdnej moci. Sudcovia a zamestnanci súdu by mali nutne v sporovom konaní v pozícii svedka predsudky, ktoré spochybňujú naplnenie požiadavky nestrannosti.

b) Na rovnakom mechanizme ako je opísaný pod písm. a) je založené spochybnenie zdania spravodlivosti v prípade výkonu dokazovania listinnými dôkazmi. Ak sudca bude vykonávať dôkaz listinou zo súdneho spisu (alebo súdneho oddelenia) kolegu a následne tento kolega bude vykonávať dôkaz listinou z jeho súdneho spisu (alebo súdneho oddelenia), pričom pôjde o spor rovnakého druhu, je zrejmé, že spravodlivé posúdenie nemožno predpokladať. Nemožno tiež predpokladať spravodlivé zadovažovanie listín zo súdneho oddelenia.

c) *Otázky, ktoré by museli v súvislosti s posudzovaním nesprávneho úradného postupu sudcovia, ktorí sú kolegovia na tom istom súde, paralelne riešiť, a spôsob ako by ich riešili, by prejudikoval stanovisko súdu a nenáležite ovplyvňoval vývoj iných sporov rovnakého druhu prebiehajúcich na tom istom súde. V takomto prípade nemožno predpokladať zdanie spravodlivého výkonu súdnej moci. Sudcovia by opäť mali nutne v sporovom konaní predsudky, ktoré spochybňujú naplnenie požiadavky nestrannosti.*

d) *Súd musí byť inter alia nezávislý od strán v spore. Ak je súdom Okresný súd Čadca a na strane žalovaného stojí zástupca Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorý obhajuje postupy sudcu a zamestnancov Okresného súdu Čadca, aby tak dokázal, že v danej veci nešlo o nesprávny úradný postup Okresného súdu Čadca a škoda nenastala, nemožno hovoriť o tom, že súd je nezávislý od žalovaného ako strany v spore. Navyše ak podľa úpravy regresnej náhrady v zmysle ust. § 21 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z. bude Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky tým, kto bude uplatňovať regresnú náhradu voči súdu a následne súd bude povinný uplatňovať regresnú náhradu voči zodpovednej osobe, teda sudcovi. Sudca má záujem na tom, aby žalovaný bol v spore úspešný a aby sa tak predišlo uplatňovaniu regresnej náhrady voči nemu, či jeho kolegom, zamestnancom súdu. Sudcovia by mali nutne v sporovom konaní predsudky vo vzťahu k ich regresnému postihu. Predsudky tohto druhu spochybňujú naplnenie požiadavky nestrannosti.“*

Podľa sťažovateľky objektívna skutočnosť spočívajúca v tom, že jej žaloby o náhradu škody spôsobenej rozhodovaním sudcov okresného súdu majú byť prerokované a rozhodnuté sudcami tohto istého okresného súdu, ktorí majú medzi sebou „*minimálne kolegiálny a väčšina isto i priateľský vzťah*“, vyvoláva dôvodnú pochybnosť o nezáujatosti všetkých sudcov okresného súdu, ktorí sa vzhľadom na dané okolnosti prípadu nemôžu javiť v očiach strán ako nezávislí. V tejto súvislosti sťažovateľka uviedla, že Krajský súd v Trnave, Krajský súd v Nitre a Krajský súd v Prešove dospeli vo viacerých svojich rozhodnutiach v skutkovo a právne obdobných veciach k opačnému právnomu záveru ako krajský súd vo svojich napadnutých uzneseniach.

Krajský súd podľa sťažovateľky v napadnutých uzneseniach dostatočne nevyhodnotil dôvody vylúčenia sudcov okresného súdu z prerokovania a rozhodovania predmetných vecí, ktorými sú:

„a) pomer sudcu k veci, ktorý má za následok jeho zaujatosť, v danej veci vyplýva aj z právneho záujmu sudcu na prejednávanej veci, pretože môže byť rozhodnutím súdu priamo dotknutý vo svojich právach;

b) nutnosť vylúčenia sudcu, ktorý získal o veci poznatky iným spôsobom, než z dokazovania na konaní;

c) ekonomickú závislosť.“

Podľa sťažovateľky *„sťažovateľ netvrdí a nikdy netvrdil, že sudcovia Krajského súdu v Žiline, ktorí vydali touto ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie... boli v jeho veci zaujatí. O napadnutom uznesení Krajského súdu v Žiline nerozhodoval vylúčený sudca (vylúčení sudcovia)! Dokonca ani na Okresnom súde Čadca nerozhodoval vylúčený sudca, pretože jediným ním uskutočneným úkonom (ktorému predchádzalo jeho rozhodnutie) bolo oznámenie predsedovi súdu podľa ust. § 15 ods. 1 OSP, teda splnenie zákonom definovanej povinnosti slúžiacej na zabezpečenie spravodlivosti v občianskom súdnom konaní. V danej veci nie je možné nastoliť nápravu porušených práv podaním dovolania z dôvodu podľa ust. § 237 písm. g) OSP (dovolanie nie je prípustné)! Dovolanie nie je prípustné ani z iných všeobecných dôvodov...“.*

V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na konania ústavného súdu vo veciach vedených pod sp. zn. I. ÚS 265/05, sp. zn. III. ÚS 24/05 a sp. zn. III. ÚS 74/2011, v ktorých tento preskúmaval rozhodnutia súdov o zaujatosti sudcov. Sťažovateľka taktiež poukázala na odôvodnenie publikovaného uznesenia (40/1998 ZSP) Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 20/97, v ktorom tento súd vyslovil: *„Na prejednanie opravného prostriedku (odvolania či dovolania) proti rozhodnutiu nadriadeného súdu, ktorým tento rozhodoval o vylúčení sudcov príslušného súdu, nie je daná príslušnosť žiadneho súdu. Preto Najvyšší súd v takomto prípade konanie o opravnom prostriedku zastaví (§ 104 ods. 1 v spojení s § 243c O. s. p.).“*

Z uvedeného podľa sťažovateľky vyplýva „v právnom štáte jednoznačný záver, že vo veci je daná právomoc Ústavného súdu Slovenskej republiky rozhodnúť o podanej ústavnej sťažnosti, pričom vzhľadom k existencii viac ako 10.000 pozitívnych rozhodnutí krajských súdov Slovenskej republiky, ktoré predložil sťažovateľ ústavnému súdu ako dôkazy v konaní a ktoré svedčia o jednoznačnej potrebe vylúčiť okresné súdy z prejednávania a rozhodovania vecí s predmetom náhrady škody, neostáva nič iné, len zo strany ústavného súdu vyhovieť princípu legality a princípu právnej istoty a rozhodnúť podľa predloženého petitu“.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že napadnutými uzneseniami krajského súdu boli porušené jej základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, napadnuté uznesenia krajského súdu zruší a veci vráti krajskému súdu na ďalšie konania a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

Sťažovateľka súčasne navrhuje, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) „vydal dočasné opatrenie, ktorým rozhodne o odklade vykonateľnosti“ napadnutých uznesení krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

II.1 K bodu 1 výroku tohto uznesenia

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí na spoločné konanie, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 21949/2013, sp. zn. Rvp 21950/2013, sp. zn. Rvp 21951/2013, sp. zn. Rvp 21952/2013, sp. zn. Rvp 21953/2013, sp. zn. Rvp 21954/2013, sp. zn. Rvp 21955/2013, sp. zn. Rvp 21956/2013, sp. zn. Rvp 21957/2013, sp. zn. Rvp 21958/2013, sp. zn. Rvp 21959/2013, sp. zn. Rvp 21960/2013, sp. zn. Rvp 21961/2013, sp. zn. Rvp 21962/2013, sp. zn. Rvp 21963/2013, sp. zn. Rvp 21964/2013, sp. zn. Rvp 21965/2013, sp. zn. Rvp 21966/2013, sp. zn. Rvp 21967/2013, sp. zn. Rvp 21968/2013, sp. zn. Rvp 21969/2013, sp. zn.

Rvp 21970/2013, sp. zn. Rvp 21971/2013, sp. zn. Rvp 21972/2013, sp. zn. Rvp 21973/2013, sp. zn. Rvp 21974/2013, sp. zn. Rvp 21975/2013 a sp. zn. Rvp 21976/2013, z ktorých vyplýva ich právna a skutková súvislosť, a prihliadajúc taktiež na totožnosť v osobe sťažovateľky a rozhodnutia krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, aplikujúc § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP, tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K bodu 2 výroku tohto uznesenia

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu, ktorými krajský súd inter alia rozhodol o (ne)vyvúčení konkrétnych sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania tam označených civilných vecí.

Ústavný súd po preskúmaní sťažností konštatoval, že sťažovateľka sa na neho opakovane obracia so skutkovo a právne takmer identickými sťažnosťami, o ktorých už viackrát rozhodol, pričom formuloval k jej námietkam jednoznačné právne závery (pozri m. m. IV. ÚS 579/2013, IV. ÚS 390/2013, IV. ÚS 531/2013). Z uvedeného vyplýva,

že sťažovateľke už musí byť právny názor ústavného súdu na problematiku týkajúcu sa nedostatku jeho právomoci na preskúmanie rozhodnutí príslušných všeobecných súdov týkajúcich sa námietky zaujatosti sudcov všeobecných súdov konajúcich o žalobách sťažovateľky o náhrade škody dostatočne známy. Vzhľadom na tieto skutočnosti vyvstáva otázka, aký význam a efektívitu má pre ňu opakované podávanie sťažností ústavnému súdu v skutkovo a právne takmer identických veciach, keďže aj podľa judikatúry ESĽP nie je nevyhnutné, aby z hľadiska splnenia právnych predpokladov na podanie individuálnej sťažnosti na ESĽP opakovane preukazovala vyčerpanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ako právneho prostriedku nápravy na národnej úrovni, pokiaľ sa tento javí z materiálneho hľadiska v obdobných prípadoch ako neefektívny.

V naznačenom kontexte ústavný súd poukazuje na judikatúru ESĽP k čl. 13 dohovoru, z ktorej možno identifikovať požiadavky kladené na vlastnosti vnútroštátnych prostriedkov nápravy, ku ktorým patrí požiadavka ich prístupnosti, adekvátnosti a praktickej účinnosti (k tomu pozri KMEC, J. et al. Evropská úmluva o ľudských právach. Velké Komentáře. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 198). Povinnosť vyčerpať prostriedok nápravy i v prípade pochybnosti o jeho účinnosti vyplýva taktiež z ustálenej judikatúry ESĽP (Van Oosterwijck proti Belgicku, rozsudok zo 6. 11. 1980, č. 7654/76, bod 37), táto sa však uplatní v prípadoch, keď pochybnosti sťažovateľa o účinnosti prostriedku nápravy nie sú podložené dostatočnými argumentmi, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že takýto prostriedok nápravy ponúka primerané vyhliadky na úspech, napr. s ohľadom na ustálenú vnútroštátnu judikatúru (Radio France a ďalší proti Francúzsku, rozhodnutie ESĽP z 23. 9. 2003, č. 53984/00, bod 34).

Z takmer identickej argumentácie sťažovateľky uvedenej v sťažnostiach, ktoré sú predmetom predbežného prerokovania, možno vyvodiť, že odôvodnenia napadnutých uznesení krajského súdu obsahovali z hľadiska skutkových zistení a právneho posúdenia vecí krajským súdom obdobné závery ako v iných jej veciach, ktoré už ústavným súdom boli preskúmané a rozhodnuté.

S poukazom na uvedené skutočnosti a prihliadajúc na zásadu efektivity a procesnej hospodárnosti konania sa ústavný súd v rámci predbežného prerokovania týchto sťažností plne stotožňuje s dôvodmi uvedenými vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach (napr. uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 579/2013 z 23. septembra 2013, sp. zn. IV. ÚS 390/2013 z 20. júna 2013 a sp. zn. IV. ÚS 531/2013 z 22. augusta 2013) týkajúcich sa takmer rovnakých sťažností sťažovateľky, ktoré boli ústavným súdom odmietnuté z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na ich prerokovanie.

Ústavný súd vzhľadom na už uvedené pri predbežnom prerokovaní sťažností zdôraznil, že považuje za dostatočné poukázať na právne závery, na základe ktorých odmietol predchádzajúce sťažnosti sťažovateľky z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na ich prerokovanie, ktoré nie je účelné opakovane uvádzať aj v odôvodnení tohto uznesenia, a preto rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2014